

SLOVENSKO DOMOBRANSTVO

LETO I.
ŠTEVILKA

2

17. VIII. 1944

NA POHODU Z BOJNO SKUPINO

Zgoraj levo — Oben links:
Udarni bataljon s poveljniki na čelu odhaja na pohod
Die Einsatzgruppe mit ihren Führern an der Spitze auf dem Marsch

Zgoraj desno — Oben rechts:
Strelska skupina v dobrem kritju začneja obkoljevati rdeče gnezdo
Am Einsatzort: Eine Gruppe entwickelt sich zum Gefecht

Levo — Links:
In po naskoku obvlada tudi skalnati teren
Und pirscht sich im steinigen Gelände an den Gegner heran

Bivši pripadnik IX. tolovajske brigade, ki se je predal z mulo vred, se v novi družbi počuti kar prijetno

Ein Überläufer der IX. Brigade, der sein Maultier gleich mitbrachte, scheint sich in seiner neuen Umgebung schon wohl zu fühlen

Ti »rdeči borci« niso utegnili zbežati
Gefangene, denen zur Flucht keine Zeit mehr blieb

Odmor po uspešnem pohodu
Ruhepause nach erfolgreicher Durchführung des Unternehmens

19

MIT EINER EINSATZGRUPPE IM BANDENGEBIET

Zaplenjeni top preizkušajo
Ein erbeutetes Geschütz wird ausprobiert

Levo — Links:

Del zaplenjenega orožja in opreme. — Ali bodo rdeči komisarji
tudi to izgubo proglasili za svoj uspeh
Ein Teil der eroberten Waffen und Ausrüstungsgegenstände. — Werden die roten
Kommissare solche Teilerfolge auch als die ihrigen bezeichnen

Sam poveljnik se mora ukvarjati z uporno mulo
Der Einheitsführer kümmert sich selbst um ein widerspenstiges Maultier

S pešmijo se fantje vračajo s pohodov
Singend kehrt eine Kompanie aus dem Einsatz zurück

Zadovoljstvo in poveljnikova pohvala sta domobrancem nova
pobuda za nadaljnji boj

Die Zufriedenheit und das Lob des Kommandanten geben den Landeswehrmännern
neue Anregungen für den weiteren Kampf

RUPNIK IN SLOVENSKI NAROD STA ENO

VES SLOVENSKI NAROD JE BIL, 10. AVGUSTA
NA 64. PREZIDENTOV ROJSTNI DAN
V MISLIH ZBRAN OKOLI SVOJEGA REŠITELJA

Zakaj smo prijeli za orožje?

Junija 1941, po vstopu Sovjetske Rusije v vojno, je v Sloveniji začelo nastopati gibanje, ki si je nadelo ime »Osvobodilna fronta«. Osvobodilno fronto je po enoglasnem priznanju vseh njenih prvakov ustanovila Komunistična Partija Slovenije. Prevzela je v njej vse politično in vojaško vodstvo, dala temu »narodno osvobodilnemu« gibanju svoj program in ga organizirala točno po vzgladu svoje organizacije.

Navzlic raznim propagandnim trditvam neizpodbitno drži, da se temu »osvobodilnemu« gibanju ni pridružila nobena izmed bivših slovenskih strank, ki bi edino lahko trdile, da so pravo politično zastopstvo slovenskega naroda. Ni šla v OF ne Slovenska ljudska stranka kot večinska stranka našega ljudstva; ni šla Samostojna demokratska stranka kot druga največja slovenska stranka; ni šla vanjo Samostojna kmečka stranka in ne Socialistična stranka. V OF torej ni stopila nobena od tistih političnih skupin, ki so med slovenskim narodom kaj pomenile; ki so ves čas svojega obstanka priznavale Jugoslavijo kot skupno državo ter se vsaka po svojih poteh borile za čim večjo svobodo ter samostojnost slovenskega naroda.

Zakaj ne?

Zaradi tega ne, ker so vse te stranke vedele, da bi kakršni koli oborožen odpor Slovencev, ki jih je vojska sama po sebi tako silovito udarila, ter jih razkosala med štiri države, tedaj pomenil našo narodno smrt in uničenje. Sleherni politik in sleherni Slovenec, ki je svoj trpeči narod vsaj količkaj ljubil, je vedel, da je za nas edina rešitev v tem, da ostanemo mirni, da pazimo na slebila za nas končno edina rešitev v tem, da ostanemo mirni, da pazimo na slehernega svojega človeka in da se skušamo do konca vojne ohraniti žive. Kako naj bi naš težko preizkušeni narod mogel samo za trenutek misliti, da bo uspel s kakim oboroženim uporom proti zmagoviti Nemčiji in njeni ogromni vojaški sili, ali tudi proti Italiji? Kaj šele, da bi bil kdo mogel še pričakovati, da bi si Slovenci s takim uporom izboljšali politični in splošni položaj!

Kdor je kaj takega mislil in kaj takega začel, mu ni bilo mar slovenskega naroda, njegovih koristi in njegove bodočnosti. Tak človek ali taka skupina je mogla iskati pri tem samo lastnih, osebnih ali strankarskih koristi. Če bi Osvobodilni fronti bilo res kaj do slovenskega naroda in njegove bodočnosti, bi ne mogla klicati nanj gorja, ki ga je zaradi njenega dela zadelo in ga zadeva še danes. Če bi OF bilo kaj do Slovencev, bi morala paziti na sleherni slovenski življenjski, na sleherni slovenski domačiji, ne pa goniti naroda v klavnico za prazen nič in to tedaj, ko so ohranili zdravo pamet in mirovali vsi zrela narodi Evrope od Francozov do Čehov in Srbov. Če bi ji bilo kaj do Slovencev, bi jim morala dopovedovati, naj hranijo svoje sile za nove čase po vojni; naj pazijo, da se z ničemer ne preneglijo, naj se zavedajo, da jih velikan kakor je Nemčija z enim mahom lahko uniči — kaj šele tedaj in zdaj, ko Nemčiji tri največje sile sveta ne morejo nič!

Vsega tega OF ni delala, ker ni bila ne slovenska ne narodna, temveč komunistična. Komunistični Partiji so se v OF pridružile samo tiste skupinice, ki so že pred vojno bile levičarske: krščanski socialisti, komunistični del Sokolov ter levičarski razumniki iz »Društva prijateljev Sovjetske zveze«; torej vsi, ki so se borili proti bivši jugoslovanski državi. To so bili tisti, ki so dolga leta Jugoslavijo rušili in sabotirali v vojski — spomnimo se na njihovo agitacijo ob orožnih vajah leta 1939, 1940 in 1941 — po zlomu države, proti kateri so se sami borili, pa so prišli z geslom, da se bore za osvoboditev in za — Jugoslavijo. Ker je OF bila komunistična, so bili komunistični tudi njeni cilji. Kakor je pokazal razvoj, so ti cilji bili: oborožen upor proti okupatorju, ki naj bi povzročil proti slovenskemu narodu take represalije, da bi morali vsi Slovenci iti v gozd. S tem bi bile ustvarjene razmere, da se Slovenci vzgoje v poklicne revolucionarje, obubožajo ter še pred koncem vojne izvedejo na svojem ozemlju socialno revolucijo, kar je bil drugi cilj Osvobodilne fronte. Socialna revolucija naj bi uresničila tretji cilj komunizma: uvedla naj bi diktaturo proletariata ter naše ozemlje priključila Sovjetski Rusiji.

Za dosego teh ciljev je Komunistična partija Slovenije po zapovedi iz Moskve hotela izkoristiti težavni položaj, v katerega je Slovenec vrgla vojna. KPS je bila preneznatna in pri Slovencih kot protinarodna stranka in kot zastopnica tujih, sovjetskih koristi preveč zasovražena, da bi bila mogla upati na kak uspeh, če bi bila nastopila pod svojim imenom in s svojim programom. Zaradi tega se je skrila pod »nacionalno« in »osvobodilno« krinko, ker je upala, da bo zaradi posebnih razmer s tem potegnila slovenski narod s seboj.

A to se ni zgodilo.

Ko so komunisti kot voditelji OF videli, da slovensko ljudstvo ne naseda sumljivim in škodljivim »osvobodilnim« geslom in ko so spoznali, da se jim ne mara pridružiti nobena bivša politična stranka, so hoteli ljudstvo s strahom nagnati v vrste OF. Začeli so z umori, in sicer najprej v Ljubljanski pokrajini.

Začeli so pobijati bivše politične voditelje, ki se jim niso marali ukloniti, ker niso hoteli gnati naroda v pogubo, in pobijati vse

tiste, ki so bili znani kot nasprotniki komunizma že od prej. Zaradi tega so ubili prvaka Slovenske ljudske stranke dr. Marka Natlačena, ubili enega izmed voditeljev Samostojne demokratske stranke Avgusta Praprotnika, ubili voditelja slovenske katoliške, to je protikomunistične mladine, prof. dr. Lamberta Ehrlicha; pobili so celo vrsto duhovnikov, ki so ljudstvo svarili pred komunistično Osvobodilno fronto. Skušali so pobiti tudi vse take ljudi, ki bi bili sposobni organizirati proti komunizmu dejanski odpor in stopiti na vodstvo naroda. Naredili so atentat na generala Rupnika, na policijskega upravnika dr. Hacina, ubili mladinskega organizatorja Iva Peršuha, ubijali akademike iz vrst Katoliške akcije in »Straže«. Hoteli so s tem vzeti ljudstvu glave, da bi se v zmedu oklenilo Osvobodilne fronte.

A to se ni zgodilo. Ljudstvo navzlic temu ni maralo v komunistično OF, ker je vedelo, da bi šlo s tem v narodni in splošni samomor. Zaradi tega je Osvobodilna fronta ljudi, ki se ji niso marali pridružiti in so druge svarili pred njo, začela pobijati v množicah. Samo maja meseca 1942 je bilo zgolj v Ljubljanski pokrajini poklanih čez 5000 nasprotnikov komunizma. Istočasno je Osvobodilna fronta začela z ropi, s požiganjem in s prisilno mobilizacijo.

Toda slovenski narod še vedno ni maral pomagati Osvobodilni fronti pri uresničevanju komunističnih ciljev. OF je videla, da je večina slovenskega naroda proti njej in da ne bo, dokler bo tako, s svojimi načrti nikoli uspela. Zaradi tega se je hotela iznebiti vseh, ki so bili proti njej, to je, večine slovenskega naroda. Ker ga sama ni mogla uničiti, si je poiskala drugega pomočnika: italijansko cesarsko vojsko.

Cilj italijanske cesarske vojske v Ljubljanski pokrajini je bil isti, kakor na Primorskem: uničevanje Slovencev. Ker ji slovensko ljudstvo ni samo dalo nobenega povoda za kakršne koli uničevalne nastope, je hotela povod ustvariti ter je zato porabila Osvobodilno fronto ter njene partizane. Sklenila je z njo že leta 1941 dogovor. Z njeno pomočjo je hotela doseči svoj cilj, namreč uničenje Slovencev; Osvobodilna fronta pa je hotela s pomočjo cesarske italijanske vojske doseči svoje, namreč iznebiti se vseh protikomunističnih Slovencev.

Zaradi tega je italijanska cesarska vojska pustila, da se je Osvobodilna fronta leta 1941 nemoteno in javno organizirala ter nemoteno pobijala slovenske politične in druge voditelje. Osvobodilna fronta pa ni navzlic svoji propagandi izvedla vse leto 1941 ter 1942 niti enega nastopa, ki bi bil povzročil kakršno koli škodo okupatorju, proti kateremu se je baje borila.

44-Obergruppenführer R ö s e n e r odlikuje slovenske častnike

S tako imenovanimi »vojaškimi« nastopi proti okupatorju, ki pa so bili dogovorjeni s cesarsko vojsko, je Osvobodilna fronta začela šele, ko je videla, da se brez pomoči te vojske ne bo mogla iznebiti svojih nasprotnikov. Cesarska vojska je zaradi teh neznatnih ter vojaško docela brezpomembnih akcij začela izvajati strahotne represalije nad slovenskim ljudstvom. Na deželi je požigala vasi ter v stotinah pobijala nedolžne ljudi, ropala in uničevala imetje. V Ljubljani je začela z racijami ter odvedla v internacijo čez 25.000 Slovencev, po ogromni večini nasprotnikov komunizma in Osvobodilne fronte.

Slovensko ljudstvo v Ljubljanski pokrajini se je poleti 1942 znašlo med dvema strašnim ognjema. Na eni strani ga je pobijala, ropala in silila v gozd, torej v zanesljivo smrt, ter v uničeneje Osvobodilna fronta; na drugi strani ga je z represalijami uničevala italijanska cesarska vojska, namesto da bi ga bila zavarovala pred komunisti. Slovenskemu ljudstvu je tedaj šlo samo za to, da si ohrani življenje in morda še streho; da ostane na svoji zemlji živo. Videlo je, da mu je za to na razpolago ena sama pot: da seže po samoobrambi, da prime za puško in se bori proti komunističnim zločincem, da bi mu potem morda prizanašala tudi

italijanska vojska, katere mednarodna in človeška dolžnost je bila, da to ljudstvo in njegovo imetje varuje pred tolovaji.

Tako je prišlo do ustanovitve vaških straž, do tako imenovane »bele garde«, iz katere se je razvilo današnje slovensko domobranstvo. Pri tem ni bilo nobene agitacije, nobenega izdajstva, nobenih plačancev! Slovenci smo segli po puški zaradi stiske, v katero nas je prignala Osvobodilna fronta, segli smo zaradi tega, ker so nas rdeči narodni izdajalci hoteli z vsemi sredstvi uničiti, ko se jim nismo hoteli ukloniti ter smo hoteli ostati živi; segli smo zaradi svojih otrok in zaradi bodočnosti vsega naroda. To je bil edini in najgloblji razlog, iz katerega se je rodil naš vojaški boj proti komunizmu, ki so ga začele slabo oborožene, od vseh strani ovirane vaške straže in ga danes organizirano in urejeno slovensko domobranstvo bojuje proti zmagovitemu koncu. To je bila za nas Slovence v Ljubljanski pokrajini edina pot, če smo se hoteli rešiti. To je edina pot za vse Slovence tudi po drugih deželah. Čim prej bodo to storili ter sami uničili komunizem ter njegovo Osvobodilno fronto, tem več jim bo prihranjenega gorja, ki smo ga morali prestati mi!

E. Traven.

Evropa in boljševizem

Največjo vrednost za Evropo predstavljajo ravno naše dragocene dediščine, katerim grozi boljševiška lavina, da bi jih uničila. Če bi bil prebit jekleni obrambni zid, ki ga tvori na vzhodu nemški vojak s svojimi evropskimi tovariši, tedaj ne bi zavladovali nad nami Slovani, temveč bi prevzeli nadvlado židje in notranjeazijski nomadi. Preko dežel Evrope bi se razlila pod židovskim vodstvom množica človeških čred; ta mešanica narodov ne bi bila nikdar v stanju očuvati obstoječo kulturo, še manj pa, da bi kaj ustvarjala. To bi bil v duhu Spenglerja zaton zapada. Ali je to neizogibno?

Odgovor bomo našli, če bomo spregovorili nekaj besed o hribah evropske ljudske skupnosti. Te hibe moramo iskati predvsem v skrajni politični ter gospodarski razcepljenosti, v kateri se je nahajal del naše zemlje pred izbruhom druge svetovne vojne. Oboje je tesno povezano med seboj, kajti politika ima vedno svoj vpliv na gospodarstvo. Znane so nam posledice brezmišelnih carinskih meja, nezdravega gospodarskega tekmovanja, nenaravnega gospodarstva posameznih narodov. Poznamo gospodarske krize in brezposelnost, ki so privedle milijone ljudi v pomajkanje in bedo. Gospodarski razvoj Evrope je služil samo interesom ameriško-židovskih kapitalistov, ki so ga znali izrabiti v lastno korist, ter boljševiški razkrojavalni politiki. Manjkalo je enotno začrtano ter v skupne koristi evropskih narodov usmerjeno gospodarsko vodstvo.

Toda vse to bi še bilo znosno, če ne bi obstajala druga še večja nevarnost. Ustvarjanje posebnega, izvenevropskega bloka (Anglije, Sovjetske zveze, USA) je imelo za posledico, da posamezne evropske države niso bile dorasle gospodarskemu in političnemu tekmovanju. Stale so vedno močnejšemu nasproti in so se morale izogibati močnejšemu pritisku. Ravno zaradi tega, ker je Evropejcu doslej manjkala zamisel višje politične enotnosti, je moral prenašati toliko nasilnosti in ponižanj. Začela so že v prejšnjem stoletju z oblastno politiko ruskega carja in so dosegla svoj višek z napadom boljševiškega vzhoda proti kulturnim narodom zapada. Proti vojaškemu kontinentalnemu bloku Sovjetske zveze se lahko zoperstavi samo združena Evropa. To mora biti vsakemu jasno.

Evropa in njena zapadna kultura ne bosta zatoni, če bodo ljudje, ki so jo ustvarjali, ostali ohranjeni. Dokler bodo v narodu na razpolago elementi dragocene krvi, ki bodo imeli v sebi borbenega duha in utelesili vse, kar je v njem čistega in dragocenega, lahko z zaupanjem gledamo v bodočnost. Edino zavest, kaj mora braniti, mora postati jasnejša. To zavest ima mladina vseh narodov, ki se udeležujejo velike borbe proti vzhodnemu dednemu sovražniku. Ta mladina bo vrnila Evropi položaj, ki ga je imela prej kot nosilka svetovne kulture. Evropska mladina pod orožjem SS je prvobornilnica nove bodočnosti zapada.

Ta mladina pa bo tudi priborila nov življenjski in gospodarski red pravega socializma, kakršen je bil v narodnosocialistični državi že davno uresničen. Nova doba, na katere začetku stojimo, je doba dela ustvarjajočega človeka.

Mi vsi vemo, da mora nebrzdano gospodarstvo kapitalizma, tega dediča 19. stoletja, biti zlomljeno kljub odporu Anglije in Amerike in njenih židovskih milijarderjev. Borba med kapitalom in ustvarjajočim delom, med zlatom in krvjo, se bo danes odločila na vzhodnih bojnih poljanah, na mejah evropske trdnjave z orožjem Nemčije in njenih zaveznikov. Celokupno gospodar-

stvo, kapital in produkcija morajo služiti in koristiti v novem redu izključno in edinole blaginji evropskih narodov. Mi ne maramo reakcije angloamerikanske judovske plutokracije, še manj pa preosnovno družabnega reda z boljševiški množestvenimi umori, ki prinašajo s seboj konec evropskih narodov in njihove kulture.

Nova Evropa bo izvojevana pod zastavo revolucionarnega socializma. To pomeni, da bo premoč židovskega kapitala in mednarodnih velebank za vedno zdrobljena. To pomeni, da delavci in kmetje ne bodo več služili židovskemu ali nežidovskemu kapitalizmu, temveč samo lastnemu blagostanju, uspehom lastnega naroda in ustvarjanju evropske skupnosti. Kakor je danes že v Nemčiji, naj bi postali tudi vsi drugi evropski delavci in kmetje ravnopravni člani občega blagostanja. Vsem tem bo jamčilo politično vodstvo človeka vredno življenje, socialni napredek in kulturni vzpon. V Evropi ne bo vladal krivi sovjetski »socializem«, ki ropa kmetom njihovo lastnino in ponižuje ljudi v brezpravne delovne živali, temveč pravi socializem svobodnega dela s svetim načelom privatne lastnine za vsakega ustvarjalca. Kakor danes v Nemčiji, tako bodo tudi v novi Evropi od države urejeni načrti preprečevali vsako kapitalistično zlorabljanje, vsak nepravičen dobiček, vsako izrabljanje človeškega dela. Vse to bo prineslo konec bedi, brezposelnosti in brezpravni revščini. »Skupna korist pred lastno koristjo.« To je temeljna osnova narodnega socializma, ki bo vladala nad vso Evropo in bo porok, da bo vsako delo prejelo zaslužen plačilo.

Bojazen pred tako revolucionarno voljo nove Evrope, pred takim novim redom je privedla do zavezništva med boljševizmom in plutokracijo. Boljševizem ve, da bo zmaga evropskega socializma, ki se je uresničil v nemški državi, pomenila konec suženjstva. Enakopravnost delavcev in kmetov bi postavila na laž pomen razredne borbe. Židje, ki stoje za Stalinom, vedo, da bo zmaga evropskega socializma napravila konec njihovim sanjam o svetovnem gospodarstvu in podjarmljenju narodov. Zaradi tega hujskajo narode Sovjetske zveze s peklenskim sovraštvom proti Nemčiji in njenim zaveznikom.

Tudi plutokrati v Angliji in Ameriki, židovski svetovni bankirji, ki stoje za Churchillom in Rooseveltom, vedo, da jim bo z zmago mlade Evrope odbila zadnja ura. Oni vedo, da se bo tudi delovno ljudstvo v Angliji in Ameriki dvignilo proti gospodarstvu zlata, ko bodo zaznali za srečo evropskih narodov.

Velika ura nove Evrope in novega socializma se bliža. Socialna politika nemške države potrjuje, da bo Adolf Hitler uresničil pravi socializem v vsej Evropi. Za doseg tega visokega cilja morajo biti pozvane na delo vse sile orožja in dela. Vsi evropski narodi, ki se danes bore za svoj obstoj in za nemško državo, se borijo tudi za pravi socializem in Evropo bodočnosti.

Odrešena Evropa bo izvršila obnoveitev vseh moči. Samostojnim narodom bo poglobila zavest kulturne skupnosti za svobodno skupno odločanje, za nov socialni življenjski red, ki jih bo privedel h kontinentalnemu gospodarskemu bloku. Na skupni kulturni osnovi in v medsebojnem sodelovanju bo nova Evropa rešila svojo prehranjevalno svobodo (neodvisnost), ter svoje gospodarske, politične in vojaške probleme. Stara nacionalna državna miselnost bo prav tako kot privatna kapitalistična dobičkaželjnost preboljena na bojnih poljanah. Skupna usoda in skupna blaginja bosta ustvarili novo, svobodno Evropo.

Kdo je kriv...?

Nekje na Dolenjskem. Zgodnje jutro, dne 7. julija. V drevju se prebujajo ptiči, in prvi petelini, ki so skočili z gredi, prhutajo na gnojiščih in zateglo kikirikajo, da odmeva med lesovi. Sonce odpira zlato zrklo in si mežika z odsevom na čeladah domobranske patrolne, ki gazi rosno travo nekam navkreber. Fantje molčijo. Morajo molčati. Zato pa so njihova srca polna, in misli se pogovarjajo z davnimi spomini in se bratijo z žgočim hrepenenjem po odrešenem domu tam nekje v Suhi ali Beli Krajini...

»Bog sam vedi, ali je naš petelin še živ,« se spomni Tevž, ko se je nekje v dolini zopet razrepenčil gospodar gnojišča. »S takim globokim basom je kikirikal,« misli naprej in se trpko nasmehne.

Saj še vedel ni, če so mu starši živi, njegovo mehko razpoloženje to zlato jutro pa se je zatekalo k petelinovemu basu, ki je danes predstavljal novo podobo neutešenega domotožja.

»Pa pridemo tudi tja... Ni več tako daleč... Oj mati in oče, Bog vaju naj čuva do takrat... Lep bo dom, ko bodo gozdovi zopet čisti...«

Stisnil je zobe in se zazrl v sonce, da mu je v očeh posvetilo kot odsev uresničenega hrepenenja.

Ta-kst... St-st... Trrrrr...

Tevž je razprl oči, kot da bi hotel samo sonce vsrkati vanje, da bi šlo z njim, ko se je sesedel in se strkljal po hribu navzdol.

Nekje pa je menda prav ta hip zapel njegov petelin z globokim basom pesem Tevževega domotožja...

Fantje so se razpršili in že so pele njihove brzostrelke rezek napev smrti. Kot razkačene mačke so se zapodili med sikajočimi svinčenkami proti zasedi v gostem grmovju.

Grrr — — Grrr — —

Potem je vse utihnilo. Zaseda je uničena.

Fantje so našli pet mrtvih. Trije so padli najbrž že na begu, ker ležijo kot razmetani med grmovjem. Pregosto zrnje so se jale brzostrelke Tevževih prijateljev, da bi jim mogli ulti. Mitraljezec s prestreljeno glavo je našel oporo na strojnici, ki je preluknjala prsi zasanjanemu Tevžu. Njegov pomočnik se je krčevito oprijemal zabožčka s strelivom. Iz ust mu je tekla tenek curek krvi.

Fantje jih preiskujejo, da bi našli listine, po katerih bi jih lahko spoznali. Ničesar nimajo pri sebi. Nikogar ni mogoče prepoznati.

»Svinje komisarske,« zaškriplje z zobmi Jošt, ki je bil včasih pri tolovajih. »Tudi takrat so nam prepovedali imeti s seboj listine, po katerih bi nas lahko spoznali. Sedaj pa bodo nekje razočarane matere živele v praznem upanju, da njihovi sinovi še žive, ko ne veš kam sporočiti...«

Pri mitraljezcu so našli pod ušivo srajco samo droben, umažan, s kopirnim svinčnikom popisan zvezček, ki nosi napis »Moji spomini — I. del«. Cigavi so ti spomini? Mrličevi zatrdno! Toda, kdo je nesrečnik? Stajerec je bil. To je Jošt ugotovil že po nekaj vrsticah, ki jih je še ves trepetajoč od razburljivega boja na hitrico preletel. Na platnicah je ista pisava napisala: »Vajdl Jožef, Sv. Matevž, Gomilsko«. — Kdo je to? Je to on sam? Njegov oče? Brat? — Prijatelj? Kdo bo to pojasnil? Nekje pa nekdo živi v trepetajočem upanju.

Vsi zapiski v zvezku so preHITEVAJOČI se vtisi, zmešnjava čustev in pojmov, tragedija zapeljane duše... Zato je pod strelom iz njegove strojnice padel Tevž in zato se je sam s preluknjano glavo zrušil nanjo. Padla sta dva slovenska fant! Mehki štajerski fant je streljal na sanjajočega Dolenjca, ker so tako zahtevali nekateri izrodki slovenske krvi. Mogoče je hip prej sanjal o goricah nad hramom... Potem pa je po nekakšnem satanskem navdihu, ki so mu ga vcepile prodane duše slovenskih komunistov in ga zapeljale, sprožil strojnico in pretrgal sanje dolenjskega Tevža, ki se je pogovarjal s spomini na domačega petelina... zato, da se je naslednji hip brez misli in hrepenenja zgrudil na strojnico... Njegova smrt in solze, ki jih bo točila izmučena mati, kličejo prekletstvo na zapeljivce. Njegov zvezek pretrganih spominov pa je živa priča strahotne krivde onih, ki za protislovenske, boljševiske namene trgajo naše fante izpod domačega krova in jih pošiljajo klat brate zato, ker so hoteli, da bi nad njihovo domačijo za vsako ceno plaval mir, ki prinaša našemu kmetu takšen blagoslov kot samo še zlato sonce, ki zori polja za bogato žetev.

In tu je veren prepis spominov od začetka do konca. Brez sprememb, brez razlage. Sam nam dovolj jasno priča o strahotni zmešnjavi pojmov, sam je dovolj neovrgljiva obsodba za tiste, ki so mehko štajersko dušo zvalili z doma...

»Dne 4. V. sem bil mobiliziran. — Dne 5. V. ležim v gozdu, malo hoče dež padati. — Dne 6. V. noč sem še srečno prespal prestavili smo se zopet drugam. — Dne 7. V. Nedelja je sem visoko v planini in tukaj nas je že dosti. sem sem prišel sinoči ves moker. danes gre pa zopet dež in ne izgleda da bi bilo lepo... — Dne 8. V. šli smo celo noč to je 12 ur marša, sedaj

sem zopet meni nepoznanem kraju, šel je celo noč dež. — Dne 8. V. snoči smo se morali nenadoma prestaviti na drugo mesto za večerjo smo šli spat... samo da sem na suhem spal. — Dne 9. V. danes sem še vedno na starem mestu kruha ni in pa tobaka. — Dne 11. snoči jih je šlo nekaj naprej. med njimi moj najboljši kolega naj brž ga nebom nikoli več videl. samo sestra semi smili ako gane bo več nazaj. Nocoj bo mo pa najbrž mi na vrsti. — Dne 12. V. Snoči jih je zopet šlo nekaj naprej pa so kmalu prišli vsi nazaj, pravijo da ni bilo veze. Danes zjutraj ob 4. uri smo morali pa ne nadoma naprej a ob 6 uri smobili na mestu. Danes so zopet šli preko Save jaz sem še ostal namestu. Dež gre kot bi ga naprosil. — Dne 13. V. danes je zopet lepo vreme. snoči seje pri vožnji en čoln prevrnil in so se skopali in potopili. Nocoj kakor izgleda nebomo šli naprej. Vse bi še bilo samo dolg

čas, glad in domotožje me muči. Obljubljeno je bilo danes nam da pridemo nazaj na Štajersko. — Dne 14. V. danes je nedelja. vreme je lepo ležim v gozdu in čakamo na transport za čez Savo — dne 15. V. vedno še ležim in spim danes sem na hlevu v mrvi, snoči smo se zopet prestavili. danes zopet gre dež, ako bomo šli večer naprej bo joj pomagaj. — Dne 16. V. prišel sem na Dolenjsko sedaj sem v Stični kraj je lep in prijazen. Na potu sem že celo noč kako dolgo še bomo maširali po nevem, tako hodil kot sem sinoči še pa nisem nikoli, tema kakor v rogu dež in blato morali smose držati za roke drugači bi se takoj zgubil. — Dne 17. V. sedaj sem prišel enkrat prišel do kraja. Prišel sem šele snoči v mraku sem hodili smo včeraj celi dan jedli pa smo samo enkrat čisto župo. Sedaj sem v vojaški šoli pri Žužemberku. Tukaj sem dobil zopet one tovariše ki so šli pred menoj dol, imam že puško ki pa je ne morem odpreti. soli ni tukaj nič jesti moramo kar milo. (?) Stojim na straži tu pa tam počim kakšen strel. Nevem kako bo šlo čim dalje hujše mi je po domu. — 19. V. danes sem bil prvič na vežbi. to je že tretja vežba v vojski. pa da vežba ako ne bo hujše kod je bilo danes še bom že prestal. — Dne 21. V. Zopet je nedelja nič kaj vesela. Politična ura. Maše ni. Snoči sem bil na patroli hodil sem celo noč zjutraj do 6 ure, danes sem bil prost za to — dne 22. V. zopet je prišlo dosti novincev veliki reveži so. sedaj je nas že tukaj vse črno — 23. V. snoči je prišlo dosti novih znancev domačih krajev ko bi le siromaki vedeli kam so prišli. Nocoj sem mislil da bomo morali bežati pokalo je zelo blizu novi so se strašno bali nekateri so jokali. Danes je bilo pa hudo bila je borbena obuka — Dne 24. V. odšlo jih je zopet nekaj naprej ned njimi tudi N a n d a. Bog ve kje bom siromaka zopet videl in kedaj???? Mogoče nikdar več jako mi je hudo za tega človeka kije padel v takšno nesrečo kot jaz. — dne 25. V. danes zjutraj je bilo precej mrzlo a čez dan je pa toplo. danes so pa nas že zopet malo bolj nasukali. je pa šola 7. korpusa. — dne 26. V. snoči jih je zopet dosti prišlo s štajerskega nekaj pa tudi odišlo naprej. Kakor se mi vidi bo precej trda ta služba a največ zaradi kruha ki so nam rekli daga bomo imeli preveč — dne. 27. V. ura je 16.30 sem popolnoma v neznanem kraju. maširali smo celo noč pa še nismo na cilju, šle so 4 čete naprej Sedaj sem prišel enkrat v brigado hodili smo še do 5 ure popoldne a jedli še pa nič kako bo tukaj bomo kmalo videli. sem bližje doma. — Dne 28. V. danes je binkoštna nedelja a za me ni nobena razlika od drugih dnevo danes sem prišel v četo. kako bo tukaj bomo kmalu videli. pisal sem prvič domu. Bodo domači dobili? — Dne 29. V. nocoj sem čisto umoren hodil sem celo noč še danes do večerje šel sem po orožje pa nocoj mi še tudi nekaže da bi kaj spal. — Dne 30. V. hodili smo celo noč po nekakih prokletih gozdovih. Mislili smo napasti neko postojanko a spopada nismo imeli ker smo se bali ker imajo boljše orožje. Danes sem na straži vse naokrog poka, so ti prekleti psi izvohali našo sled. — 31. V. Včeraj smo se raje umaknili kotpa bi se spustili v boj, rekli so nam da smo bili izdani ker drugače bi bila zopet ena postojanka manj. Danes pa počivamo in se pripravljamo nanove pohode. Ob takšnih prilikah imamo vedno politično uro kije zelo zanimiva. — 1. VI. Snoči smo krenili na pot in to cela brigada naenkrat in skupaj kar se še ni prigodilo kar sem jaz notri. Hodili smo zopet celo noč. Tako rad bi že spal sedaj sem pa zopet v zasedi in gledam ven iz gozda kako se ljudje mučijo in delajo za vsakdanji kruhek jaz pa tako

Bogu čas kradem Dan je potekel čisto mirno — dne 2. VI. sem zopet v zasedi — 3. VI. zgodilo se nič posebnega bil na patroli zopet po polnoči takoda nič ne spim a človek vsega navadi. še jaz se bom menda navadil žicanja — 4. VI. Človek si ne sme nikoli tu delati gotovih načrtov, ker mu jih vedno prekrizajo Snoči smo trije šli na stražo mi sovaščani naneko mesto kjer bi nam bilo jako lepo... (? Op. ur.) Pa je nenadoma prišlo povelje za pokret pa ta pokret se je slabo obnesel ker smo se po dveurni hoji vrnili biti nazaj na svoje mesto — Dne 6. VI. Danes sem bil blizu meje Odšli smo snoči nenadoma naprej, sedaj sem v eni planinski vasi blizu Stične a tukaj ni tako varno kot je bilo doli a šli še bomo naprej kam pa nevem. Dež je tudi začel padati. To je grozno ta večna hoja in marši ko ni nikjer miru — 7. VI. danes sem zopet nekaj sveta videl, smo na nekem položaju v neki gorski vasi, sedaj vidim kje so živeli Kočevarji. Bil sem napatroli pa bi me skoro dobili ti prokleti belčki, pa smo jo pravo časno odnesli. Včeraj se je začela invazija mogoče bo res kmalu konec te proklete vojne. — Dne 8. VI. dan je bil jako neprijazen sedaj ne čuješ drugo kot invazija invazija na politični uri. — 9. VI. Bil sem zopet na patroli pa belčkov nismo mogli najti nocoj bom na položaju — Dne 10. VI. danes smo na patroli dobro izhodili sem se dvakrat pri kmetih do siteda najedel mlečnih žgancev. Šli smo zopet v eno drugo vas, kakor izgleda najbrž ne bo treba zopet nič spati — 11. VI. snoči sem imel srečo sem le spal 6 ur. Bil sem zopet na patroli dobil pri kmetih malo kruha da semse najedel Južne ni bilo kakor izgleda bo tudi večerja šla k vragu. Šli smo na zasedo pa so nas napadli švabobranci da sem jo komaj odnesel trije so padli. Sedaj sem v gozdu in čakam noči mislim, da bodo prihodnji dnevi hudičevo vroči — 12. VI. Šli smo snoči naprej a kje sesedaj nahajam mini znano. cel dopoldan je pokalo da je bilo veselje dosedaj še nisem bil v borbi zgubil sem se od čete smo šli štirje tovariši pregledavat teren medtem se je pa šla četa da nevem kje. Npravili so umik in pustili mrtve Nocoj bo menda kar potrpljenka za večerjo — 15. VI. snoči bi skoro padel v zasedo šli smo po neke stvari za komoro, pa so nam povedali civili, smo pa prej se vrnili. Prišel sem nazaj v svojo četo in takoj na položaj. — 14. VI. nocoj sem enkrat spal res kar pod milim nebom sedaj sem pa zopet na straži to je krivica zdipa se mi da bo prišlo v kratkem do večjih dogotkov. Govoril sem danes tudi s Karlijem. — 15. VI. Imeli smo sinoči miting danes zjutraj pa tudi miting ki so mu igrale strojnice Zaenkrat so se umaknili sedaj sem pa v gozdu in čakam in južina je šla

zopet k vragu. — 16. VI. To je strašno snoči smo se zopet morali prestaviti na nove postojanke nikdar ni miru da mi že vse trepeče. Celu noč je pokalo in še zjutraj nekaj časa sedaj pa je vse mirno. Ves dan sem preležal v bunkaru. — 17. VI. Sem še vedno v bunkaru. Ponoči pa sem bil zopet na patroli to je hudo. Noč je bila mirna in tiho je bilo vse, ta tihota se mi vidi sumliva. Južna je bila zopet nič pa še dež je zraven padal. — Dne 18. VI. nedelja je ves dan pada dež. Snoči pa smo se zopet

prestavili to ni za vzdržati sedaj sem pa zopet na položaju. Zaenkrat je še vse mirno. Malo sem ga že polomil, ko sem šel v partizane. Zal mi je da se nisem skrtil. Pa kakor mi je odločeno. Kobi človek le kakšno pošto dobil od doma tako pa ne vem nič kako je Ljudstvo je tukaj precej verno. eno večer sem šel mimo ene cerkve kjer je bila cela vas zbrana in molila da meje bilo sram. Sedaj sem v eni vasi kije vsa požgana pa ni samo ta koliko sem jih že videl in tudi cirkve so uničene kam bo vse to prišlo ako ne bo nič konca tega divjanja Ljudem so že itak vse pobrali a koliko se pa drugače uniči. Najslabše za živce je zaseda ker to ti razburi živce do skrajnosti posebno ako je še slabo vreme. Pa tukaj menda nič ni leta ker je še sedaj mrzlo. Nevem kako dami danes tako uhajajo misli na dom in Fanija. Bog ve kaj sirota zdaj dela če je še doma in živa če tudi nje niso odgnali kam za meno? Bog ve kod hodi njen brat Nanda? Res trdo jo tepe življenje smili se mi sirota. — dne 19. VI. Nocoj je bila zopet noč brez spanja, do polnoči sem bil na straži, po polnoči sem šel pa v zasedo na rudeči Kal, pritem smo zopet premešali nekaj blata. Iz Kala smo šli pa v drugo zasedo sedaj sem dobil pa še injekcijo v roko da je za znoretj pa še dež pada celi dan. — 20. VI. blato je tako da kar plavamo po njem. Nocoj se bil na straži sedaj sem pa na položaju Vse kakor izgleda bo nocoj zelo topla noč — akoravno pada dež. Kakor je božja volja tako pa bo. Bog mi grehe odpusti! — Dne 21. VI. Sedaj sem na straži blizu Stične v boj naši četi ni bilo treba iti naša četa za zaščito komore. Napada 8 brigada Stično Nocoj sem zopet prebedel celo noč pada pa zopet tudi dež. — dne 22. VI. sem še vedno na položaju. Včeraj proti noči nas sovražnik je obsipal dobro z bombami. Križna vas je padla včeraj popoldne nam v roke ni bilo belčkov nič tam. — 23. VI. Včeraj popoldne smo jo dobro cvrnali nazaj, prišli so nam ti prokleti belčki za hrbet smo se morali umakniti. Povrhu tega je še pa dež nas pošteno namočil. Pri včerajšnjem boju je padel med drugimi tudi zopet eden štajerec iz Paških vrhov doma. Ta revež ne bo videl več doma. Sedaj sem zopet na Lužarjevem Kalu kakor se mi vidi smo se morali zopet umakniti pa nam pravijo da ni res. Danes sem bil v divizi na straži pa vse skupaj na hitro je pomaknilo nazaj. Odšli smo zopet na Muljavo kjer je brigada in kuhinja — 24. VI. Včeraj je nas strašil en avijon da smo samo po grmovju lezli Dosedaj sem še na Muljavi, danes so nam tudi te uši malo oparili. Zadnjič je ušlo nekaj spodnje štajercev. Kaj se je z njimi zgodilo to ne vem, samo to so nam rekli da ležijo vsi v St. Vidu v mrtvašnici kjer so jih bele svinje poklale kjer vsakega zakolejo kise preda. Pač žalostna smrt in po sami neumnosti. — dne 25. VI. Nedelja je. Sedaj sem na Grmadi 9 ur hoda od Muljave v smeri proti Trebnjem Spet sem hodil celo noč ves zbit in blaten. Nositi imam municijo za »šovicac« (? — Op. ur.) imam je 520 kom. povrhu še svojo in puško. Sinoči sem videl kako je razbit Žužemberk so ga same razvaline. Prišli smo do sem na Trebenski vrh iz Grmade do sem je 4 ure hoda. Kako dolgo bom tukaj nevem kakor se mi vidi bomo mogoče še nocoj morali oditi. Tukaj bom pa imeli opravka s »črno roko« da bo še lepše. — Dne 26. VI. dan še zadosti miren. Imel sem borbene vaje. — 27. VI. Nocoj sem bil na straži. Mislili smo danes je prišla obiskavat črna roka in smo se ustrašili. — Dne 28. VI. Zopet sem v drugem kraju na Babni gori. Tukaj je zopet bolj nevarno. Danes zjutraj so nemci in domobranci napadli prvi bataljon. V tem kraju so ljudje zelo prijazni do nas, drugje pa nas radi črno gledajo. — 29. VI. Celu noč strašen dež. Naš bataljon je sedaj na istih položajih kot je bil včeraj prvi, smo vsi v strogi pripravljenosti. Tukaj so včeraj dobro naklestili prvi bataljon imeli so 5 voz mrtvih in ranjenih ne vem koliko ujeli so jim celo komoro. Ob 3 uri popoldne sem še vedno na straži brez hrane vse je mirno in tiho, samo jaz sem zaspan da že

Po likvidaciji slovenskih narodnih dobrin se umika CKKPS na svoje zadnje redno zasedanje...

komaj gledam in nevarno je. Nocojšnje noči se že sedaj bojim. Huda bo za prestatiti ta služba a izhoda pa ni nobenega več in Bog ve kakšen bo konec te naše tolovajščine. In ta osamljenost, čisto sam med tujimi ljudmi in nimam prijatelja kibi bil res prijatelj ker narava štajerca je čisto drugačna kot primorca a so pa večinoma Primorci in Rusi. Samo ko bi le kakšen glas prišel od doma ali pa ko bi mi šli na Štajersko, tam bi mogoče lahko kako se rešil tega. Zaenkrat mi ne kaže nič drugega kakor potrpeti in čakati. Kam pride človek in kako hitro. Ko bi to vedel prej o j ne bi me gledala Dolenska. Pa mi je že tako usojeno da moram sedaj tako trpeti. Nevem kdaj bomo dobili uniforme ker semše vedno civil samo kapa me izdaja za partizana oziroma vojaka svobodne Jugoslavije. Zalostna vam je takšna vojska. Hrana je za en drek. Soli ni in kuharje bi morali zamenjati. Toda sedaj so črešnje zrele in še že gre samo za vojsko ni to življenje. Pokrajina je zelo hribovita ravnine je jako malo pa na vodi uboga. Sedaj sem v Tehovski vasi, žalostni spomin na prvi bataljon pa kaj takega se lahko tudi nam zgodi. Nocoj bo kakor se sliši miting. Lahko bo še pa kakšen drugačen miting. Bog ve kaj je temu vzrok dase danes moje misli sučejo vedno okoli Fanija, ker zadnje čase sem že čisto pozabil na njo a danes mi je pa tako živo stopila pred oči. Kaj hudega se ji ja ni zgodilo Da tudi nje niso odvedli v to nesrečo. Res dobra je bila tako dobre prijateljice nebom imel nikoli več. Če ravno naju je usoda ločila mogoče za vedno? Ali v mojem srcu bo vedno ostal ljub spomin na njo. — 30. VI. ura je devet sem na straži. Nocoj se mi je sanjalo da sem prišel domov, pa Fani ni bila nič kaj vesela, bil pa je doma tudi Nanda ki ušel iz

vojske sem ga nekaj karal zakaj gre delat takšno neumnost. Zgodilo se ja menda ni kaj kateremu. — 1. VII. sedaj sem naizvidnici v nekem gozdu ob veliki cesti katera mislim da pelje v Stično Trebnje kako se vas imenuje ki je pred menoj pa nevem. Nocojšnja noč je šla k vragu sedaj sem pa truden da komaj gledam. Dobro mi je bilo včasih da niti sam nisem vedel kako. Sedaj se pa moram potikati po ti prekleti Dolenski kot kak razbojnik. O ti nesrečno moje življenje ti. Dan je potekel čisto mirno. Dopoldne smo bili v zasedi v Podgorici. — 2. VII. napravil sem samo napad na eno črešnjo in sem se vsaj črešenj enkrat najedel ko drugega ni. Danes popoldne dežuje kot iz škafa. Sem pa še vedno nesmenjen na straži v štabu pa imajo družabni večer, prepevajo in cvilijo da je veselje a to veselje in petje je vedno kadar gremo na kakšno akcijo. Ne bo nič dobrega. Moja želja je da bi kmalu zopet prepevali doma ter vsi zdravi in živi kar nas je po neumnosti potepenih po svetu. — Dne 3. VII. Spal nisem celo noč nič. Sem zasedi in z dalnogledom opazujem celo dolino okrog Velikega gabra. Včeraj je padel pri Stični namestnik komandanta 2. bataljona. — 4. VII. malo so se nam načrti pokvarili. Mislili smo spati pa nam je bilo javljeno daso gardisti blizu. Tam gori proti Ljubljani že dva dni strelja topništvo dakar bobni. Danes je dva mesca od kar sem pod orožjem, dva mesca se že mučim in ubijam po tej Dolenski po krivdi teh švabobrncev. — 5. VII. Snoči smo krenili na pot. Ravno smo si napravili šotore iz smrekovih vej dabi bili pod streho pa smo morali iti. Prišli smo do Sela Sumberk. Snoči so goreli kresovi v čast sv. Cirilu in Metodu in temu slične stvari. Zjutraj smo imeli pešadijski eksercir potem je prišlo nenadoma povelje da moramo iti v zasede sedaj sem na eni gori blizu Krke blizu Zagradca pa se mi vidi da smo prišli prepozno, da so jo ptički odnesli. Večerjamo na Orlaku in mislim da bomo tukaj prespali če bomo. — 6. VII. Ura je ob 5ih zjutraj. Sem na straži v Stehanji vasi prišli smo po žito a bomo kmalu odšli nazaj. Prebedel sem spet celo noč. Snoči smo šli napoložaj a ravno toliko da sem legel spat je prišlo povelje za odhod. Brigada nevem kam je šla pa jo bom že našel. — — —

Tu se dnevnik konča. Kaj bi nesrečnik še napisal? Kolikokrat bi se mu še porodila misel na predajo in pobeg; kolikokrat bi to misel udušil strah, ki ga vcepljajo tem siromakom v duše komunistični politkomisarji? Kaj je bilo tisti hip v njem, da je sprožil in podrl Tevža, kar je moral plačati s svojim bednim življenjem, ko bi lahko zavpil: »Hej fantje, stojte, ne hodite naprej in ne streljajte, z vami grem!« Bil je obseden, kot so obsedene stotine zapeljanih nesrečnežev, ki verjamejo načrtnemu poneumljanju komunističnih zločincev, da domobranci vsa-

kega partizana, ki se preda, pri priči zakoljejo. Ta laž je bila, ki je pritisnila njegov prst, da je sprožil, podrl mirnega Tevža in sam končal svoje nemirno, bedno življenje, da bo nekje obupana mati točila solze. Ta laž je bila, da ni izrabil stotin priložnosti in se ločil od ušive sodrge ter se pridružil domobrancem. Zaradi te satanske laži, ki tira stotine poštenih slovenskih fantov v smrt za komunistične, ušive politkomisarje, je zapeljana duša štajerskega fanta sama končala svoje hrepenenje po domu. Njegova duša je končno našla — brigado. Uvrstila se je v brigado desetstisočev nepotrebnih slovenskih mrličev, da je tam brez hujskanja politkomisarjev spoznala pravo resnico in našla mir po toliki lakoti, po tolikih neprespanih nočeh, po večnem nemiru in potikanju brez konca. Tako je ta v bistvu dober fant po tuji krivdi končal življenje tihemu Tevžu, da je šel z njim tja, kjer sta se v srečnejšem onostranstvu dve slovenski duši objeli v skupnem spoznanju in v skupni molitvi za odrešenje trpinčenega naroda. In vendar jih je še mnogo, ki verjamejo komunističnim lažem, da bodo še padali naši fantje zaradi tega in da bodo končno tudi mnogi, premnogi teh nesrečnežev končali kot ta, čigar dnevnik objavljamo.

Ta dnevnik pa nam bo ostal v pričevanje o strašni krivdi narodovih zvodnikov. V njem se zrcali boleča zmešnjava čustev in pojmov, katera nam odkriva pretresljivo sliko duševne zmedenosti, ki jo v mobilizirancih ustvarjajo komunistični izpljunki slovenske zemlje.

Por. dr. Stanko Kociper.

SVETOVNI PESNIK

A: Schiller je spesnil: »Wallensteina« za Nemčijo, Willjema Tella« za Svico, »Fiesca« za Italijo, »Devico Orleansko« za Francijo, »Marijo Stuart« za Anglijo...

B: Za nas Sovjete nič ni vedel?

A: Za nas je napisal »Razbojnik«!

26

Line Dub:
MRTVI DOM

Četa, ki je imela nalogo prodreti od Krke vzdolž ceste mimo Globokega in Deče vasi na vrh Klingarjevega klanca in tam postaviti zasedo, se je neslišno porazgubila v visoki travi nad reko. Nekaj minut pozneje je Ludve mogel opaziti samo še malo število mož patrolje zaščitnice, ki so previdno lezli med grmovjem in skalami po strmini ter drug za drugim tonili v strmino smrekovega gozda. Če ne bi vedel, da se proti gozdu pomikajo domobranci, bi se mu na prvi pogled zdelo, da se preko z nizkim grmičevjem zaraščenih skalnatih grmad in med njimi plazijo zelenkastolisaste želve, ker je bilo videti samo

motno se svetlikajoča temena čelad, ki so se od njih odbijali rdečkasti žarki zahajajočega sonca. Čez nekaj hipov so druga za drugo tudi čelade izginile in na oni strani je mrtva tišina objela gruho vegetacij, s slamo in škodljivimi pokritih bajt, vrtova in gozd nad njimi. Iz grap in tesni ob globoki ozki strugi Krke se je s tihimi koraki plazil prvi mrak.

Ludve je skočil na noge, vrgel brzostrelko čez pleča, se obrnil proti Gabrovki, ki se je rdeče bleščala v daljavi, in zamahnil z zastavicami. Po nekaj znakih je od tam dobil odgovor, da so njegov klic videli in razumeli. Ker se je nočilo, je bilo treba hiteti, dokler je bil mrak še prosojen. Z že sto- in stokrat ponovljenimi gibi rok in zastavic v njih je povedal, da je četa na pohodu pravkar prekoračila reko in prodira proti Klingarju. Tudi to so nad Gabrovko še videli in razumeli. Potem je zvil zastavice in jih zložil v nahrbtnik. Drugo poročilo bo prejel in oddal že z lučko, ker bo takrat že trda noč.

Iz nekaj metrov oddaljenega gozda je prijetno zadišala konzerva. Vojaki so tam večerjali svojo mrzlo večerjo. Tudi Ludve je poiskal v nahrbtniku pločevinasto škatlo, jo z bodalom odprl in odrezal kos črnega komisnega kruha. Pa mu danes večerja ni šla v slast, četudi je bil lačen, saj so bili že od zgodnjega popoldneva neprestano na pohodu skozi gozdove ob Krki. Oči in misli so mu s silo uhajale tja preko reke, na vijugasto in grapasto pot, ki se vije mimo Deče vasi, Ratnice, Sv. Petra nad Kamen vrhom, čez Ravni dol nekam preko Ambrusa in dalje sam Bog vedi kam.

Ravni dol!

Na samoti, tik ob začetku ozke vozne poti, ki se nekaj sto metrov nad Klingarjem odtrga od glavne ceste in zavije navzdol na desno skozi gozdič proti Kalu, stoji njegov dom. Čisto nova hiša, z rdečo opeko pokrita. Spodaj ima hlev z listnjakom, zgoraj šrambe in svetle izbe z belim podom iz smrekovih desk. Najlepša je v Ravnem dolu. Stoji na vrhu planote, ki se potem že 50 korakov dalje nagne proti Ambrusu in je tam posejana na gosto z belimi grmadami, ki na njih rastejo koprive, divji šipek in česmin. Planota v Ravnem dolu pa je gladka kot miza, da s koso ali plugom nikjer ne zadeneš ob kamen. Sosedne hišice okrog so večinoma lesene, prekrite s preperelo slamo in se kot mršave kobilice na spomlad obešajo po pobočju vinogradov pod Kamen vrhom in v Bovljeku vse tja do Korinja. Vse zarjavele so od starosti in revščine, ki se plazi po teh od dežja razjedeni in izpranih skalah. Hiša na samoti v Ravnem dolu pa je bela, vsa sveže pobarvana, velika okna z zelenimi polknicami veselo gledajo v svet. Prav na vrhu, na konici strehe je oče pribil lesen križ, da bi Bog iztegnil svojo ljubečo roko nad dom in ga čuval zla.

Na obronku gozda na oni strani Krke je zablislila signalna lučka. Ludve je skočil pokonci in segel v žep po svojo ter nekajkrat pritisnil na gumb. V naslednjem hipu je že zvedel od nevidnega poročevalca, da je četa dosegla Klingarjev klanec in se razvrstila vzdolž ceste pod Ratnico. Izvidnice so na Kamen vrhu v vinogradih pod njim, na Stražnem vrhu in za Ravnim dolom zasledile močnejše rdeče enote, ki so tam zakopane na dobro utrjenih položajih. Ludve je upiral oči v noč, v blisketanje na oni strai in v presekanih stavkih ponavljal, kar mu je govorila oddaljena lučka skozi temo. Vojak ob njem je z mrzlično naglico pisal sporočilo na papir. Potem je blisketanje nad Dečo vasjo ugasnilo in Ludve je še v istem trenutku prav isto novico povedal na Gabrovko. Čez četrte ure je nad Krko zopet molčala noč. Samo redke svetle zvezde so se zvedavo ogledovale v mirni, globoki vodi pritajeno šumeče reke.

Ravni dol! — Hiša na samoti! — Ludvetov dom!

Kakor šepet zdravamarije v rožnem vencu mu je priplaval na uho zvonec šelest pomladnega vetra v mladem listju leskovega grma nad njim. Morda doma ob tem času molijo rožni venec. Oče kleči ob mizi, mati pri postelji, Francka in Jož pa pri peči. Na mizi brli leščerba in preganja temo, ki z velikimi očmi gleda skozi okna v izbo. Po očenašu za srečno zadnjo uro si bodo voščili lahko noč in zaspali.

Ludve je nehote stresal z glavo in si pomel oči, da mu jih ne bi zalepil spanec, ki je polagoma objemal vse njegovo utrujeno telo. Iz teme je slišal umerjeno globoko dihanje svojih tovarišev, ki so spali v grmovju na suhem listju, zaviti v odeje in plašče. Le straže so se s previdnimi koraki plazile po obronku gozda in med debli oprezovale v noč, ki je dihala nad zemljo.

Da bi zaspal? — Nocoj? — Ne! — Ludve nocoj ni hotel zaspati. Tam preko Krke, samo nekaj kratkih streljajev od tod je spal v temi Ravni dol, njegov dom. Tam so bili njegovi starši, oče in mati, sestra Francka in brat Jož! — Koliko dolgih zimskih noči je prebedel v vojašnici na straži in hrepenel, da bi vsaj od daleč smel videti domov. Samo tisti ovinek ceste nad Dečo vasjo bi rad videl, ki potem skozi gozd in preko Klingarja gre čez Ravni dol, mimo domače hiše. Dovolj bi mu bilo takrat, če bi smel za trenutek stopiti na Bovljek in z očmi preleteti tisto jaso med Ambrusom in Zagradcem, od koder je zbežal lansko leto, komaj nekaj dni po rešitvi iz Turjaka. Toda dnevi so tekli, tedni in meseci so šli mimo, Ludve pa je romal domov samo v mislih in hrepenenju.

Nocoj pa stoji na hribu nad Krko, od koder bi skoraj lahko z roko segel na ovinek pod Dečo vasjo in dalje proti Ravnemu dolu. Nocoj bo pač po tistem ovinku ali kar čez grmado in skozi gozd prišel preko Klingarja pod molčeca okna domače hiše in potrkal na šipo. In stari oče bo najprej v strahu s trepetajočim glasom vprašal: »Kdo je?« Misleč, da so zopet rdeči prišli stikat po šrambah in predalih. Potem bodo spoznali njegov glas in bo Francka pritekla odpahnit vežna vrata. Oče bo prižgal luč, mati bo sedela na postelji in tudi Jož bo počasi

prilezel izpod svisli, kjer je njegovo ležišče. Tako bo Ludve prišel domov. Po dolgih in težkih osmih mesecih! — Prišel bo kot domobranec v sinji uniformi, s čelado na glavi in brzostrelko čez pleča. Pri vežnih vratih bo stisnil roko Francki, potem bo stopil v izbo in pozdravil kot nekoč:

»Dober večer, mati! — Dober večer, oče!«

In mati mu bo s tresočo se roko naredila križ na čelo, na usta in na srce... Kakor takrat, ko je zbežal pred rdečimi v Ljubljano.

(Konec v prihodnji številki.)

FRANCE LEVSTIK

Slovenska komunistična partija, ki se je v zadnjem času skrila za narodno osvobodilno fronto, je v svojem sestavu dala nekemu oddelku v vojski tudi naziv Levstikova brigada, češ, tudi Levstik France je bil velik revolucionar, zato je zasluži počestitve, da nosi njegovo ime velik in pomemben oddelek narodno osvobodilne vojske na Slovenskem. Poglejmo, s kakšno pravico!

France Levstik je bil v resnici eden izmed največjih slovenskih duhov za Prešernom, vsekakor največji ob začetku druge polovice preteklega stoletja. Res je tudi, da je bil v nekem pogledu revolucionaren, toda še od daleč ne v takem, kakor ga slikajo in izrabljajo njegovo veliko ime in poslanstvo med nami današnji revolucionarji na slovenskih tleh. Levstik je bil v ostri opoziciji s tako imenovanimi slovenskimi prvaki ali Staroslovenci, tedaj z dr. Janezom Bleiweisom in njegovim krogom Novičarjev. Znano je v naši kulturni zgodovini, da je s tem rodov Staroslovencev Levstik imel hude boje dolgih 18 let, to je od 1854 pa do 1872. Ti njegovi boji so bili večinoma samo književne narave, le deloma tudi znanstvene in družabne. Nas zanimajo njegovi družabni boji.

Ko je Levstik stopal v slovensko kulturno življenje, je bila še nekaka patriarhalna doba pri nas: naše takratno javno življenje je vodil Bleiweis, ki so ga imenovali »oče slovenskega naroda«. In res je kot nekak oče vodil ves narod in vsi drugi so bili zbrani okrog njega kot zvesti sinovi, dobri člani iste družine. To bi bilo kar prav, toda res je pa tudi, da se je v tem patriarhalnem življenju izcimila marsikatera napaka, posebno ta, da so sinovi morali hvaliti vse, kar je izšlo iz rok očeta in voditelja in iz njegovega ožjega kroga. In proti temu in takemu hvalisanju je nastopil bojeviti Levstik ter na vsa usta zahteval stvarne kritike, mirne presoje vsega delovanja, zahteval ne samo pohvale, marveč tudi graje, če je bila potrebna. Tako je začel Levstik voditi oster boj mladih proti starim, kot se v življenju zmerom dogaja, ko raste in prihaja na vodilna mesta mladina.

Ta Levstikov boj se je zlasti razvnel v slovenskem družabnem življenju. Vse odbore so imeli v rokah Staroslovenci, mladi Levstik pa jih je zahteval zase in za mladino, tako pri čitalnicah, pri Slovenski Matici in drugod in to tem ostreje, čim bolj je videl, da mladi ne morejo priti do kruha, ker so se stari le vse predolgo zadrževali po najrazličnejših mestih. Treba je vedeti še to, da Levstik ni študiral vseučilišča, zato si ni mogel ustvariti v življenju pravega poklica, kot n. pr. sodniškega, profesorskega, notarskega, zdravniškega itd., marveč je bil in ostal vse življenje le književnik, nazadnje je šele dobil mesto knjižničarja na slovenski licejski knjižnici.

V tem in samo v takem pomenu je bil Levstik revolucionaren duh, da je v slovenskem javnem življenju zahteval stvarne kritike, zahteval, naj stari napravijo mesta mladim, naj se naša mlada znanost in književnost iztrgata iz zastarelih rok in dasta v mlade, nadebudne roke novega rodu. Nikoli in nikjer pa ne najdemo pri Levstiku kakih razrednih bojev. Prav nasprotno: vse njegovo delo je izrazito domače, izrazito slovensko. Sam je kritiziral Ciglerjevo prvo izvirno slovensko povest Sreča v nesreči, da je vse premalo izvirna, da bi se mogla imenovati domača, pa je zato vzgojil pisatelja Jurčiča prav s tem, da ga je napotil med kmete, na deželo, kjer je mogel mladi Jurčič najti pristno slovensko besedo, pristno domačo izgovorjavo, pristne domače šege in navade in rekla in pregovore. Vse to mu je naročil uporabiti v njegovih povestih, dramah in romanih. Šele če bo pisatelj vsa ta njegova navodila upošteval, šele potem bo zrasla res prava slovenska povest. In sam je dal prekrasen zgled take povesti s svojim nesmrtnim Martinom Krpanom! Dejal je pisateljem, da morajo slikati Slovence v svojih delih, da se bo vsak naš človek gledal v knjigi kot v zrcalu. Zato naj pisatelji

gredo med ljudstvo, naj poiščejo po naši domači zgodovini znamenitih dogodkov in osebnosti in naj jih upodobijo v svojih knjigah. Posebno naj radi posežejo po snov za svoja dela v dobo turških upadov na našo zemljo, v dobo kmečkih uporov, v dobo reformacije, v dobo, ko so naše fante lovili v vojake in v dobo skrivačev in rokovnjačev. In res, Jurčič je bil najzvestejši učenec Levstikov, pa je prav zato tudi postal naš klasik, naš prvi veliki slovenski pisatelj romanopisee!

Tak in samo tak je bil veliki Levstik! Slovenec z dušo in telesom, Slovenec do dna. V vsem svojem velikem in za nas izredno koristnem delu se je naslonil prav na jedro našega naroda, na kmeta, kot je to storil pred njim naš največji učenjak Jernej Kopitar. Kot Kopitarju je bil tudi Levstiku kmet tisti stan, ki ima velikansko večino v našem narodu. Nanj se je tedaj po vsi pravici naslonil. In ker je naš kmet še danes izredno močno zraščan z našo zemljo, zato je bila Levstikova pot pri delu za narod edino pravilna. Kot kmet je bil tudi sam kar zakoreninjen v našo lepo zemljo.

In če sedaj premislimo, kaj bi storil danes Levstik, če bi videl, kako ga krivo razumevajo, kako ga napačno razlagajo, kako ga stavijo za zgled popolnoma nedomačim, narodu škodljivim gibanjem, bi se v grobu obrnil! Kdaj bi se bil veliki Levstik mogel navdušiti za povsem tuje ideje, ki se danes hočejo bohotiti na naših tleh? Kdaj bi bil Levstik mogel posoditi svoje ime ljudem, ki pobijajo lastne ljudi, in to v toliki meri prav njegov ljubi kmečki stan? Tisti, ki je s tako izredno vnemo čistil naš jezik vseh tujih primesi in jih nazorno prikazal v znamenitem spisu Napake slovenskega pisanja, tisti, ki je delal z vso vnemo naš znanstveni slovenski slovar, tisti, ki je napisal prvo klasično slovensko povest in vzgojil prvega slovenskega romanopisca Josipa Jurčiča, tisti se pač nikdar in nikoli ne bi mogli vneti za ideje tujega židovstva, tretje internacionale, za srp in kladivo!

Kar je hotel Levstik reformirati, je bilo samo izboljšanje slovenske družbe, pa ne v kakem materialističnem smislu, marveč v popolnoma etičnem: hotel je v vsem našem življenju zmago resnice in pravice. O, kako daleč so od Levstikovega boja za resnične dobrine slovenskega naroda tisti, ki danes izrabljajo njegovo ime in delo v svoje povsem strankarske namene! Zato je pa povsem jasno, da je Levstik hotel in želel tisto, kar danes zagovarja velika večina našega zdravega kmečkega naroda in tudi tista prava inteligenca, ki je iz tega preprostega naroda izšla. Levstik bi bil nedvomno na strani tistih, ki danes s puško v roki branijo pravico našega naroda, pravico do življenja in razcveta, pravico do lepega, samostojnega življenja in družbi z drugimi kulturnimi narodi v Evropi. Da, prav po Levstikovih stopinjah bomo morali zmerom in povsod hoditi, če bomo hoteli ostati res dobri, res kulturni, res plemeniti člani človeške družbe kot posamezniki ali narod kot celota. Levstik nam je vzor pravega Slovence. Zavedal se je, da smo Slovenci — prepojeni z zapadno kulturo — tesno povezani z usodo ostalih evropskih narodov.

POUČNI DROBICI

Kralj Velike Britanije, Jurij VI., si je nedavno ogledal osvojeno Italijo, njena bojišča in kritje, skozi katere se je podila vojna vihra. Vzlic večdnevne bivanju ni pokazal nobene volje, da bi rekel dobro besedo v tolažo narodu in njegovim vodnikom, ki so s sramotno izdajo mislili odgnati vojno s svojih tal in z lisičjo politiko izkovati zase močan kapital. Na njegova vrata so potrkali ministri Bonomijske vlade, da bi mu potožili svoja razočaranja, pa jih je straža odgnala. Kako trpko in grenko razočaranje za tiste, ki so ali še pričakujejo, da novi osvobodilci trosijo samo darove.

Predsednika poljske begunske vlade v Londonu, Nikolajczyka, so Sovjeti s timskim privoljenjem britanske vlade prisilili, da je šel v Moskvo na križev pot in se pod nečestnimi pogoji pogajal za boljšo usodo svojega naroda, ki je po njem udarila boljševiška zver. Sprejeli so ga tako, da so mu že na prvi korak dali razumeti, da se Moskva poživlja na tiste, ki se zanašajo na angleško zaščito. Njemu v brk pa so z bučnimi manifestacijami počastili luke, ki so jih sami postavili v tako imenovani »poljski osvobodilni odbor«, ki ni nič drugega kakor sovjetski trojanski konj, ki naj v poljsko zemljo vtihošči boljševizatorje izrazito protikomunističnega naroda, kakor je poljski.

London o balkanskih boljševikih noče imeti pravega pojma, čeprav se krič žrtv, ki so padle pod noži Titovih rabljev, razlega po vsem svetu. Svica pa se dobro zaveda, kje je njeno mesto in kam je treba postaviti boljševiške zapečnike, namreč na hladno. Tako je švicarska vlada storila z jugoslovanskimi ofarji, ki so se natepli v njeno državo in se, izkoriščajoč gostoljubje, takoj vrgli na hujšaksko delo. Vse skupaj je policija pobrala in jim onemogočila vsako nadaljnje rovarjenje.

Turčija se je vdala pritisku Anglosasov in Sovjetov ter je prekinila diplomatske odnose z Nemčijo. To je ena stran zavezniške kolajne. Drugo so odkrili švicarski listi, ki so povedali, da se je Velika Britanija postavila za turškega varuha in je svojo varovanje pripravila do tega koraka samo z obljubo, da ji bo zvesto ob strani za primer, ako bi Sovjeti začeli po njej stegovati svoje grabeljne roke... Zares obudovanja vredno zavezništvo do »prijateljev« sploh ne govorimo!

»V t. se neprestano dežuje na London in okolico. Kakšen je vojaški učinek tega orožja? Težko uganiti. Pa vendar zadoščajo podatki o škodi, ki so jo priznali Angleži sami: v poldrugem mesecu teh neujbitih obiskov so našli 17.000 popolnoma razbitih hiš, nad 800.000 pa je poškodovanih. Dolej je iz Londona pobegnulo dva milijona ljudi, ki so morali za njih prevoz porabiti tista vozila, ki so bila sicer prihranjena zgolj za vojaštvo.

Razkrojili bi nas radi. Pri terencu Kregarju na Ježici so našli navodila, kako si komunisti zamisljajo razkroj domobranstva. V naše vrste hočejo vtihošpati čim več svojih najposobnejših partijcev, ki bi tako v edincih samih slabili moralno, vzbujali strah pred bodočnostjo in hujškali k uporu in k pobegu h komunistom. Svojim žensčaram so naročili, da se morajo vneto opletati okoli domobrancev in jih tako — »z ljubeznijo« previdno pridobivati za prebeg k tolovajem. V kasarne, na pota, kjer hodijo domobranci in svojcem domobrancev bodo pošiljali previdno sestavljene letake in pozive, ki bodo na videz čisto nedolžni, njihov končni namen pa je zopet slabljenje morale in vzpodbujanje k zapuščenju naših vrst. Najposobnejši partijci bodo redno obiskovali gostilne, kjer se domobranci sražajo, plačevali bodo celo vino, izrli največje prijatelje, pa previdno, previdno vzbujali v vinjenih domobranci dvom v njihovo zmagao. Tega ne bodo delali naravnost, ampak bodo lepo po ovinkih govorili čisto druge stvari, samo da dosežejo svoj namen, ker jim je močno, strnjeno in disciplinirano domobranstvo neodstranljiva ovira za uresničenje bodočih namenov. Sedaj razumemo poplavo letakov, s katerimi so nastali terenci vso pokrajino. Toda domobranstvo je trdno kot skala. Domobranci stoje budno na preži! Vedo, da je vsaka propaganda, ki na videz nima ničesar skupnega z OF, ali je na videz celo proti OF, pa hoče razkrajati naše vrste, voda na komunistični mlin. Domobranci se vsemu temu smejiijo, ker vidijo v tem znak, kako hud trn v peti je Slovensko Domobranstvo komunistom. In še en znak vidijo: domobranstvo je močno in nevarno, zato ga skušajo z vsemi sredstvi načeti. Vsa razkrajajoča propaganda, naj prihaja na videz od koder koli, koristi samo komunistom. Naši fantje jo lepo imenujejo — »solata«. Vemo, da je naša moč in naša zmagao samo v neomajni enotnosti in disciplini v Slovenskem Domobranstvu! Prste proč! Ne damo se!

»Prve svobodne volitve v Sloveniji.« Ker se slovenski komunisti smatrajo »za zakonito slovensko oblast«, so izvedli na osvojenem ozemlju tudi volitve. Izdali so letake, s katerimi proslavljajo svoje volitve kot »prve svobodne volitve v Sloveniji.« na

katerih ho »prvič volila tudi slovenska žena.« Namen teh volitev pa je bil seveda ta, da bi prišli na vodilna mesta po vaseh pristaši komunistov. Tako se je tudi zgodilo: kjer so se volitve izvedle, so bili izvoljeni povsod pristaši komunistov. Zakaj to? Ali stoji slovenski kmet na strani svojih lastnih morilcev? Prav gotovo ne! Slovenski kmet se oklepa trdno in odločno svojih rešiteljev — domobrancev; o tem nam pričajo vrste kmečkih mož in fantov, ki se bore proti komunizmu. Pač pa ki so se komunisti posluževali raznih zvijač in prevar. Po vaseh, za katere so vedeli, da so njim nasprotni, sploh niso volili. Zato so še pred volitvami zbrali točne podatke o posameznih vaseh in njih prebivalcih. Da jim je trda predla celo v krajih, ki so kolikor toliko na njihovi strani, nam priča sledeči zapisnik padlega partizana: »Volilna kampanja. 12. 5. 1944. Toplice: Volitev ne bo v 14 vaseh. Stopiče: 63 vasi — volitve bodo v 14 vaseh. St. Jernej: Vasi 69 — pobitih 16 zaupnikov — 21 zaupnikov — ponoči dostopnih 7 vasi, ki so večinoma bele. St. Peter: 8 postojank, večinoma belogardistične. Smarjeta: Ves okraj kontroliran, vsako delo nemogoče. Mokronog: Dostopnih 22 vasi — veliko skrivačev — volitve se ne dajo izvesti. Trebelno: Volitve v treh krajih — ljudje prestrašeni — 120 se jih je predalo belim; Mirna: Vasi 52, volilnih področij 31, volilna kampanja v 20 krajih, volitve bodo v 14 — mihajlovičevska propaganda. Sv. Križ: 21 vasi — ljudje prestrašeni — vtihošaptvo — moških ni doma — 40 starih partizanov — 40 skrivačev. Trebnje: 86 vasi — volilna kampanja v 16 vaseh z 228 vojnimi obvezniki, 333 mobilizirancev (158 dezertirali), 600 skrivačev, 491 v partizanih, 200 belih. Mirna peč: 36 vasi — okraj kontroliran — ljudje podlegli belogardistični propagandi. Dobrič: 44 vasi — 18 volilnih področij — volilna kampanja povsod — volilna udeležba bo ca. 60%; Žužemberk: 34 vasi — 16 volilnih področij — ljudje prestrašeni — 100 partizanov — 300 belih.«

Domobranci so prve dni meseca avgusta znova uspešno izvedli večje akcije v Suhi Krajini. V bojih, v katerih je padla 107 komunistov, 11 pa je bilo ujetih, so se posebno odlikovali 31., 32. in 59. četa. Domobranci so zasedli Žužemberk in pogrnali v beg vse rdeče tolpe. Tokrat so domobranci rešili tudi 15 žena in mož, ki so jih komunisti zaprli v Žužemberku. Med njimi so bile 3 ranjene. Te so hotele pribežati k domobrancem in so rdeči nanje streljali.

Hude poraze so komunisti doživeli tudi v Beli Krajini. Komunisti sami priznavajo, da so imeli o priliki zadnjega napada domobrancev in nemške vojske na Metliko preko 500 mrtvih in 2000 ranjenih.

Proti Kordunu na Hrvaškem se je po napadu na Metliko umaknilo 8 brigad. Rdeči so bili skoraj vsi bosi in mnogi brez orožja. Po pripovedovanju očitvecev je bila med njimi popolna zmeda. Hrvaški komunisti so se zlasti jezili na domobrance in se zaklinjali, da ne bodo več šli na Kranjsko.

Dne 7. avgusta je padlo v bojih v litjskem okrožju 120 komunistov, 70 pa je bilo ujetih.

Rdeče tolpe izgubljajo ozemlje za ozemljem. Domobranske skupine jih preganjajo povsod. Hude ure zanje so se pričele zadnjih 14 dni tudi na Blokah in v Loški dolini, kamor jih hodijo obiskovat Rupnikove junaške čete. V zadnjih akcijah proti preko Slivnice, proti Martinjaku, Zirovnici in Grahovem sta se zlasti odlikovali 47. in 17. četa.

V Dobriču so komunisti mučili Sajtelovo mamo. Odrezali so ji nos in ji izkopali oči, nato pa ustrelili. Ko so jo hčerke prepeljale na domače pokopališče, so ugrabili tudi hčerki in ju odpeljali.

Komunistično glasilo je prineslo v svoji 18. številki z dne 19. julija na 3. strani naslednje: »Iz Ljubljane sta odšla 27. junija na italijansko bojišče dva transporta svabobrancev — približno 2000. Verjetno so bili to svabobranci, ki so jih rabili za ojačenje postojank Višnja gora, Stična in Grosuplje. Svabobranci v grosupeljski posadki so namreč zamenjali Nemce — Vsako pojasnilo je nepotrebno.

Nov uspeh Rupnikove bojne skupine. Dne 10. avgusta je 47. četa po boju zavzela Radlje in zasedla Lisec. V boju je bilo ubitih 18 (naštetih) tolovajev, med njimi komandir čete in politikomisar, vodnik in dva desetarja. Rdeče izgube presegajo čez 40 mrtvih. Še več ranjenec. Skupina je takrat ujela 23 rdečkarjev, zapolnila pa tri lahke strojnice in 5 pušk.

Za ranjene in invalide Slovenskega domobranstva so darovali: Stotnik Trošt Ludvik 1000 lir, nadporočnik Foršinerič Jakob 1000 lir, 15. četa Slovenskega domobranstva 6000 lir, Tehnični odsek Org. štaba 1000 lir, Podčastniška sola 800 lir, vesela družba Tehn. odseka 500 lir. — Pospejanja vredno!

KOMUNISTIČNI PORAZI ZADNJIH 14 DNI:

UBITIH 451

UJETIH 23

PRIBEŽNIKOV 112

PRIJAVLJENIH SKRIVAČEV 63

K TEMU SE PO LASTNIH KOMUNISTIČNIH POROČILIH

OKROG 500 UBITIH

in OKROG 2000 RANJENIH

V AKCIJAH V BELI KRAJINI

Ni se jim posrečilo. Večja skupina novo mobiliziranih stajerjev je preteklo nedeljo skušala preko meje na Dolenjsko. Med njimi je bilo tudi mnogo žensk. Komunistični priganjači so jih pripeljali na Dolenjsko zato, da bi izpopolnili hudo razbite vrste svojih brigad. Nemške obmejne straže so skupino sprejele z ognjem in jih zavrtele. Pri tem je bilo mnogo ujetih, več desetina pa je žrtvovalo življenje za bedaste komunistične laži.

ŽIVELA »KRALJEVA VOJSKA«

Glasilo novomeških domobrancev prinaša pod gorajim naslovom naslednji odstavek:

»Večkrat smo v našem listu že poročali, da komunisti po potrebi na vsak korak menjavajo svojo taktiko. Ob vsakem takem primeru je navadno vzrok slab vojaški položaj, v katerem se nahajajo, ali pa dejstvo, da so ljudje spoznali njihovo lažljivo lice in komunistične namene. Iz istih vzrokov so odložili petokrako zvezde in se proglasili za »vojsko kralja Petra«, katerega so še pred nedavnim blatili in ga imenovali »izdajalec, kateremu ni več povratka v domovino.« (Iz komunističnega glasila »Naša žena« za april.) O vzrokih te prelevitve je prineslo zanimivo razpravo glasilo postojanske bojne skupine »Mi gremo naprej«:

»Popoln politični in vojaški zlom ter vseplošni narodni odpor je prisilil komuniste, da poizkušajo z lažjo in stekli podaljšati samim sebi neizprosno smrt. Ker pa židovsko-komunistična zvezda več ne vleče, kaj šele zedinjuje, se je bilo potrebno zateči pod kraljevi grb in jugoslovansko zastavo, da bi ujeli nove kaline na limabce, stare pa odvrnili od pobegev.

Toda ni edini vzrok temu obupni vojaški položaj. Slovenski tolovaji so bili v svoji zaslepljenosti in otročji kratkovidnosti popolnoma prepričani, da bodo sovjetske-azijske tolpe kar čez noč »zasedle« našo domovino. Za to priliko pa jih je bilo kajpak potrebno pričakovati z rdečimi zvezdami, da bi jim kot najbolj »svetimi« komunistom takoj izročili vso blast! Toda kakor vemo, so se tudi to pot pošteno uredili! Divjih azijskih hord od nikoder ni, nasprotno pa so na primer dalmatinski otok Vis zasedli Angleži, tisti narod, proti kateremu naši domači komunistični rokomavhi vodijo že tri leta najhujšo propagando in kateremu so na svojih mitingih in v svojih podtalnih lističih »napovedovali« neizprosno boj ter mu »zagrozili«, da bodo njegove čete v primeru prihoda vrgli v morje! Toda tudi Angleži dobora poznajo svoje komunistične »zavezničke in zategadelj so na Visu kratkoma postrelili vse komunistične kolonvode in politikomisarje, in to brez razlike, prisilnim mobilizirancem pa so potrgali rdeče zvezde in jih mobilizirali. No, in sedaj je kajpak nastal med slovenskimi rdečkarji velik preplah, kaj bo, če pridejo kdaj tudi semkaj »zavezničke« Angleži ter pogledajo, ali imajo tudi komunisti tilnik, primeren za strel.

Množično streljanje komunističnih zločincev na otoku Visu je torej eden glavnih vzrokov, zakaj so tudi slovenski komunisti kar čez noč izpremenili svojo barvo in zakaj se sedaj skušajo podati pod zaščito »SMRKAVCA«, kakor so doslej nazivali kralja Petra ter jugoslovansko zastavo, na katero so doslej vedno le pljuvali in slehernega, ki jo je nosil ali zagovarjal, kaznovali kot izdajalca z neizprosnim strelom v tilnik!

Včeraj bil je partizan.

danes kraljev je vojak.

Barvo menja vsak si dan,

verjemi mu, če si bedak!

Pa zakaj? Pa zato,

ker mu s Titom ni več šlo,

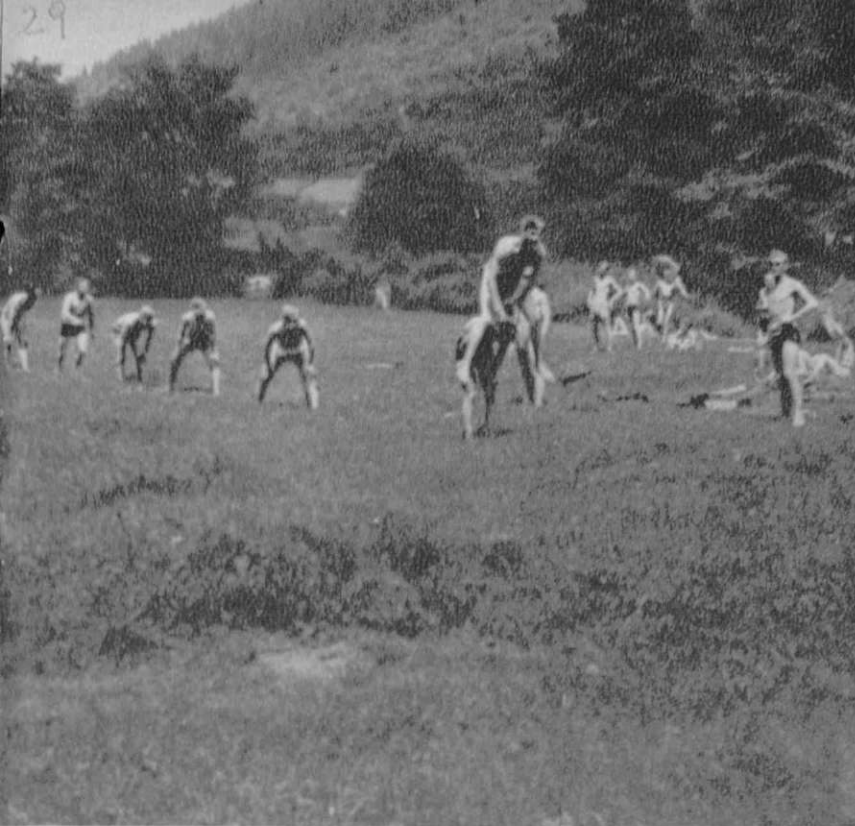
ni verjel mu več nikdo,

in poskusil je tako.

(Prosto po narodni.)

SMRTI JE USEL

Komunisti so na nekem pohodu ujeli podnaradnika, Zvezanega so zaprli v omaro in ga vrgli na grmado. Junak je pretrgal vez, razbil gorečo omaro, pobil tri rablje in se rešil k edinici. (Glej sliko na zadnji strani!)

Zdrav duh v zdravem telesu naših fantov
Gesunder Geist im gesunden Körper unserer Männer

Po patroli prija malo sončne kopeli — Nach beendetem
Dienst wird ein Sonnenbad genommen

Potem v vodo — Dann geht's ins Wasser

Malo telovadbe — Spiele im Freien

In domov — Abendliche Heimfahrt

Foto v. p. Pavlovžič

Skok v Brozov glavni stan

Komunisti sami so že poročali o hudem porazu rdečih hord v Bosni in tožili nad uničenjem »glavnega stana maršala Tita«. V teh bojih je bilo pobitih nad 6500 tolovajev, zaplenjenega ogromno orožja in streliva, propagandnega gradiva in dragoceni obveščevalni podatki iz Titovega stana

Spodaj — Unten:

Nemški napadalci veselo pozdravljajo na novo se spuščajoče tovariše padalce blizu Drvarja pri Bihaču, kjer je imel Jožef Broz svoj »glavni stan« v udobno opremljenih podzemskih jamah.

Die deutschen Angreifer begrüßen jubelnd neuabgesetzte Fallschirmjäger in der Nähe von Drvar bei Bihač, wo Josef Broz sein auf das bequemste ausgestattetes Hauptquartier hatte.

V udobno opremljenem brlogu blizu Drvarja je imel komunistični »maršal« Tito Broz svoj »glavni stan«

In dieser Höhle in der Nähe von Drvar hatte der kommunistische »Marschall Tito Broz« sein Hauptquartier

Padalski lovci so se takoj utrdili proti sovražnim višinam
Die Fallschirmjäger sichern sich sofort auf den feindlichen Höhen

Der Sprung ins Banditennest

Die Kommunisten selbst haben schon den kräftigen Schlag gegen die roten Horden in Bosnien bekanntgegeben und sie jammern nun über die Zerstörung »des Hauptquartiers des Marschalls Tito«. In diesen Kämpfen wurden über 6500 Banditen vernichtet. Es wurden ungeheure Mengen an Waffen, Sprengstoffen, Propagandamaterial und wertvollste Geheimbefehle aus Titos Hauptquartier erbeutet

Spodaj — Unten:

Tako padajo samo na Balkanu tisoči in tisoči za komunistično židovske cilje

So gehen allein auf dem Balkan Tausende und aber Tausende von Opfern für die Ziele der kommunistisch-jüdischen Weltpest in den Tod

Zaplenjena obleka »maršala Tita« je živo nasprotje z oblačili navadne rdeče »raje«, ki jo prikazuje druga slika spodaj

Die erbeutete Uniform »des Marschalls Tito«, ist ein anschaulicher Gegensatz zu der Bekleidung seiner heimatlosen Opfer, die das zweite Bild unten darstellt

Ubežnik z rdečo zvezdo pripoveduje nemškim vojakom o obupnem položaju komunističnih krdel

Ein Überläufer erzählt den deutschen Soldaten von dem hoffnungslosen Zustand im Bandenlager

